# GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 85.

W Niedzielę Dnia 22. Października 1797.

*Z Paryża d. 30. Września.*

Wczorayszy Redaktor mieści w sobie: " Skazane na wyprowadzenie osoby, które do Rocheford zawieziono, zdaie się, że ieszcze na mniemanych swych stronnikow rachuią. Lecz sposob iakim były po drodze przyymowane powinien ich był oświecić: oboiętność i wzgarda wszędzie ich, ktòrędy przeieżdzali spotykały. Dnia 22 wsadzono ich na korwetę la Vaillante. Oto iest lista 16tu tych wyprowadzonych osob: Lafondladebat, Barthelemy, Pichegru, Larue, Barbé Marbois, Berthelot, Lavillernois, Ramel, Rovere, Aubry, Murinais, Brottier, Tronçon du Coudray, Willot, Dosonville, Bourdon i Lefellier, kamerdyner exdyrektora Barthelemy, ktòry znim z ochoty poszedł. — Korweta za pomyślnym wiatrem d. 23 odpłynęła i wnet z oczu znikła. „

Korwetą la Vaillante kommenderuie obywatel Laport, ktòry swoy ordynans dopiero po odpłynieniu tey fregaty odbierze, i na szypkiem okręcie pod brzegami Chalblois do niey przybiie. Wyprowadzeni maią bydź, iak słychać, do Cayenny zawiezieni; ale żeby tym czasem na wyspę Rhe lub Oleron mieli bydź wysadzeni nie zdaie się z prawdą zgadzać.

Dziennik *Conservateur* mowi, że Xżę Pokoiu ożenił się iuż w Madrycie z corką infanta Don Ludwika stryia krolewskiego.

Minister wewnętrzny wydał pismo do profeſsorow szkoł śrzodkowych, zachęcaiąc ich do napisania elementarnych książek dla edukacyi młodzieży. — Tenże sam minister zalecił instytutowi narodowemu, aby na mieysce skazanych na wyprowadzenie reprezentantow, ktòrzy razem członkami Instytutu byli, innych obrał, ponieważ ci nie są więcey obywatelami Francuzkiemi. Carnot, Pastoret, Sicard i Fontaines byli temi członkami.

Onegday ogłoszono tu rozkaz, podług

którego wszyscy rekwizycyoniści muszą się do armiy udać. Z departamentow będą oddziałami po 15 do 20 do granic odsyłani. Względem zdrowia jenerała Buonaparte odebrał dyrektoryat pomyślnieyszą wiadomość. Pełnomocnicy nasi Treilhard, Bonnier i Derché zostaią ieszcze w Lill, co utrzymuie w nas nadzieię, że się ieszcze mogą negocyacye z Anglią przez nadesłanie tam Angielskiego pełnomocnika odnowić. Przybyli tu z Lill pełnomocnicy byli dawniey si, Letourneur &c.

Wiadomo że przed ostatnią rewolucyą w Paryżu, zebrała się w południowey Francyi kupa zbroynych ludzi pod dowodztwem nieiakiego St. Christoph, który się jenerałem obydwoch rad mianował i most St. Esprit &c. opanował. Ten jenerał, iak ciału prawodawczemu doniesiono, tak daleko posunął, że pod d. 12 września następuiący manifest wydał:

" Dyrektoryat kazał uderzyć we dzwon tyrannii. Obywatele południowych departamentow, wasi wierni reprezentanci znayduią się teraz pod puginałem obmierzłego tryumwiratu, i wnet zobaczycie odnowione owe krwawe sceny, których Lyon, Oranges i Awenion dawniey doznały. Na rozdartych łonach waszych matek, waszych żon, waszych dzieci, chcą krwi chciwe poczwary dopełnić swych niegodziwych proiektow, i tyranii was nazad wrócić. Lecz nie! zaklinam was na wszystkie nieszczęścia, któreście ponieśli, daycie mężny odpor tryumwiratowi, a uniknięcie wszystkich przyczyn pierwszego waszego nieszczęścia. Połączcie się z Pichegru i Willot, temi szlachetnemi przyiaciołmi sprawiedliwości i ludzkości, i z armią obydwoch rad. Mieysce zgromadzenia iest przed murami Oranges. Wy waleczni Lyończykowie, którzy przez wasz odpor przeciw tyranii decemwirow nabyliście nieśmiertelney chwały, musicie dać pierwszy przykład. Bierzcie broń, a podźcie przeciw naszym wspolnym nieprzyiaciołom!,,

Wspomniony St. Christoph, który iuż kontrybucye &c. zaczął wybierać, był iuż złapany, ale od swoich nazad odbity. Teraz ieździ na białym mule, i przez swoy wpływ wiele gwałtow wyrządza; ale wnet spodziewaią go się nazad złapać. Prawdziwe nazwisko St. Christoph (S. Krzysztofa) który dawniey za officyera u piechoty służył, ma bydź Bremort. Jenerał Kelerman ruszył z wyborem woyska przeciw tym insurgentom i dla uspokoienia tey nowy Wandy. Bywszy deputowany Corenfustier iest aresztowany, za utrzymywanie związkow z St. Christoph.

Dla zapomożenia zniszczonych przez woynę, grady, zarazę na bydło &c. departamentow wyznaczyła rada 500 pietnaście mill: liwrow.

Jenerał Moreau będąc teraz od służby oddalony, udał się do swego przyiaciela jenerała Kleber, który dawniey od służby odstał, i teraz w Chaillot mieszka, dla poświęcenia się przyiaźni i naukom.

Jenerał Carnot brat dyrektora iest złożony, a jenerał Canuel w Lyonie spoczynkowi oddany. Bywszy członek konwencyi Paganel iest sekretarzem zagranicznych związkow mianowany.

Pisma tuteysze przywodzą, iż gdy wiadomość o zaszłey d 4 września w Paryżu rewolucyi do Akwisgranu nadeszła, będących tam w liczbie 80 niewolnikow z

Jezusa kompanii, między któremi i kobiety były, zamordowano.

Jenerał Lemoine, który teraz w Paryżu woyskiem kommenderuie, iest ten sam, ktory w nocy na 4 września bywszych dozorcow sali aresztował. Dawniey kommenderował w Bretanii.

Okół konstytucyyny postanowił usiebie wydziaty, w których maiące się odbywać interessa będą wprzod roztrząsane. I tak naprzykład zlecił iednemu z wydziałow roztrząsnąć sposoby, iakby naylepiey można zuchwałość prass ograniczyć.

Pichegru i inne na wyprowadzenie skazane osoby, miały w drodze do Rochefort często w stodołach i stayniach nocować. Jenerał Dutertre kommenderuiący eskortą, był pod strażą iako więzień przyprowadzony; lecz po przybyciu swoim, został od dyrektoryatu od uczynionych mu zarzutow uwolniony i powroci do armii nad Ren.

W odezwie, którą admirał Morard de Galle względem ostatniego spisku royalistow w Brest do maytkow wydał, mówi, że właśoie ci spiskowi przyczyną byli, iż maytkowie dotąd nago i bez zołdu zostawali; lecz teraz zatrudniaią się polepszeniem ich losu &c.

Dziennik Wolnych ludzi donosi, że znany ex reprezentant Drouet, który się na Hiszpańskiey wyspie Teneryffie znaydował, powrocił do Francyi nazad, gdy Anglicy tę wyspę attakowali.

Wiele postylionow z południowych i innych okolic znowu zatrzymano, i z tłumaczkow i rzeczy obrano.

Gdy jenerał Angereau kommenderuiącym jenerałem obydwoch armiy nad Renem został, miał jenerał Lefevre podziękować.

Na sessyi rady 500 d. 27 Oudot przypisał naywięcey złego, które Francya dotąd poniosła bywszey szlachcie. " Nawet i ostatni spisek, rzekł, który d. 4 września zniszczony został, był ich dziełem. Przeciwne konstytucyi śrzodki uratowały rzeczpospolitą &c. „ Nakoniec deputowany Luminais proponował, żeby wszyscy szlachta, którzy ieszcze na publicznych urzędach nie byli, lub swego szlachectwa się nie wyprzysięgli, nie używali praw obywatela. — Na sessyi d. 28 dekretowała, iż St. Domingo na 5 departamentow podzielone będzie, to iest, północny, zachodni, południowy, południowo-zachodni i północno zachodni. W północnym iest: Cap, w zachodniem Port republikancki, les Cayes &c. stolicą.

*Z Madrytu d. 5 Września.*

Wiadomość o zawartym między Francyą i Portugalią pokoiu wielkie w całey Hiszpanii sprawiła ukontentowanie, ponieważ przez to nie przyydzie do zerwania pokoiu między Hiszpanią i Portugalią.

Między forpocztami obozu S. Rocha i forpocztami garnizonu Gibraltaru przyszło nie dawno do żwawey utarczki, w którey Anglicy utraciwszy 25 żołnierzy i 1 officyera w zabitych, odpartemi zostali.

Wiadomości z Kadyx donoszą pod d. 2 t. m. że osoby, które podczas bombardowania przez Anglikow tego miasta, wyszły były, wracaią teraz nazad, i że wszelka obawa zniknęła. Angielska flotta stoi ieszcze prawda przed portem, ale nie blokuie go więcey. Pobicie Anglikow w Teneryffie ożywiło na nowo męztwo Hiszpanow; flotta nasza iest dotąd prawda nieczynna, ale z wielkim pospiechem około niey pracuią, dla postawienia iey w stanie

)(2

do attaku. Zdaie się, iż tam czekaią na porownanie dnia z nocą, gdzie burze przymuszą Angielską flottę do ustąpienia, a na ów czas Hiszpańska flotta bez niebezpieczeństwa z portu wyydzie.

*Z Kolonii d. 30. Września.*

Nowy tuteyszy magistrat nakazał żeby wszystkie tytuły i przeciwne obywatela wyrazy w pismach i prożbach do niego podawanych nie były używane. Cały tytuł ma się zawierać z wyrazu: "Obywatelu Prezydencie i członki magistratu,, a przy podpisie: "Pozdrowienie i braterstwo.,, Miasto Neufs i inne maią także bydź do rzeczypospolitey Cysreńskiey przyłączone. — Sefsye tuteyszego magistratu maią odtąd publiczne bywać. Plan nowey konstytucyi nie iest ieszcze dotąd roztrząsany. — Tuteyszy garnizon, który iuż w marszu był, odebrał rozkaz zatrzymania się w Bonn, i d. 4 października iest tu nazad spodziewany. Wiele także innych Francuzkich woysk, które iuż w marszu nad Ren były, odebrały przeciwny rozkaz. Maią to za szczęśliwą wróżbę pokoiu z Cefsarzem.

*Z Paryża d. 2. Października.*

Uroczystość wczoraysza na cześć jenerała Hoche, była iedna z naypięknieyszych, którąśmy tu od rewolucyi widzieli. Dzień piękny, porządek, nadzwyczayna cisza i szczere rozrzewnienie zdobiły tę uroczystość. Z rana dnia wczorayszego co kwadrans z armaty dawano ognia. Cała familia jenerała Hoche była w powozach dyrektoryatu do szkoły woyskowey zawieziona, i na placu marsowem miała pierwsze mieysce. Sama tylko 18 letnia żona tego bohatera nie mogła bydź na obrządku iego pogrzebowym przytomna. W szkole woyskowey miał prezydent dyrektoryatu do familii mowę; rozrzewnienie iego często go do zatrzymania się przymuszało. Na końcu mowy dał staruszkowi oycu braterskie ucałowanie. Starzec ten aż od zmysłow odszedł, i musiano mu stołek podać, żeby do siebie przyszedł. Z szkoły woyskowey poszła cała parada na pole Marsowe i do ołtarza oyczyzny. Wewnętrzny plac był samem woyskiem osadzony; nikt z przypatrywaczow nie poważył się tam wniść, i wszyscy z odkrytemi głowami z wału się przypatrywali. Przed ołtarzem oyczyzny była piramida wystawiona, na którey imię Hocha z odniesionemi przez niego zwycięztwami w następuiących napisach było wyrażone: "Dla swey sławy dosyć długo żył, ale dla oyczyzny za nadto krotko. — W woynie był ludzki, ale dziki w zwycięztwie. — Na samo iego imię drżeli rządcy Irlandyi i spiskowi Francyi. — Odległość, rzeki, Ocean nie potrafiły wstrzymać iego śmiałey odwagi. — Wnet stałby się był Buonaparte Renu. — Weisenburg, Landau, Quiberon mówią o iego sławie, a Wanda o iego cnotach.,,

Przed piramidą stał katafalk, na którym bustum Hocha postawione było. Piramida i ołtarz oyczyzny były trofeami i chorągwiami z fontaziami z czarney krepy otoczone, a daley były posadzone drzewa topolowe, między któremi stały lichtarze i kadzidło się paliło. Cały garnizon Paryzki stanął w paradzie, i z przewroconą bronią udał się na pole marsowe. Himn żałobny był kompozycyi Chenier, muzyka Cherubini, a marsz żałobny Gofsec. Czterech jenerałow Angereau, (który umyślnie swoy odiazd spoźnił) Bernadotte, Lemoine i Hedouville stali przy katafalku.

Z oczu jenerała Angereau padały łzy. Dyrektoryat, ministrowie, zagraniczni posłowie, konstytucyine władze wszyscy mieli dębowe i laurowe roszczki, które przy końcu na katafalku złożyli. W środku parady przed dyraktoryatem był od 4 starych żołnierzy portret Hocha i ze wszystkiemi znakami jenerała kommenderuiącego niesiony. Po ciszy, która w czasie całego tego obrządku panowała, przy śpiewaniu chimnu Marsyliyczykow na strofę: *Amour sacré de la Patrie* (Swięta miłości oyczyzny) nastąpił powszechny zapał i wykrzyk radosny: niech żyie rzeczpospolita! Mowa Daunou na pochwałę Hocha na polu Marsowym, iest iak ci wszyscy mówią, którzy ią słyszeć mogli arcy dziełem.

Himn Chenier i żałobna muzyka Cherubini większą część słuchaczow, którzy bliżey stali, a nawet samych muzykow do płaczu pobudziła. Łzy staruszka oyca jener: Hoche i iego familii, iakoteż poruszaiące śpiewanie choru młodych dziewcząt, które mozoleum kwiaty rzucały, czule wszystkich rozrzewniły.

Wczoray po skończoney uroczystości odiechał jenerał Augereau do swey armii. — Ciało prawodawcze nie miało wczoray sessyi i prawie wszystkie iego członki były na tey uroczystości.

Okół konstytucyyny chce oddzielnie obchodzić uroczystość na cześć jenerała Hoche; jenerał Jourdan będzie tam miał mówę na pochwałę zmarłego.

Dyrektoryat oznaymił teraz swoią rezolucyą, iaką d. 25 fructidor (11 września) względem negocyacyi z Anglią przedsięwziął. Ta rezolucya brzmi tak:

"Dyrektoryat wykonawczy stanowi, iż obywatele Treilhard i Bonnier, maiący zlecenie negocyowania pokoiu z Anglią, na pierwszey konferencyi z lordem Malmesbury pełnomocnym ministrem króla Angielskiego, podadzą mu notę, w celu dowiedzenia się od niego, czy ten minister dostateczną moc ma powrocenia rzeczypospolitey Francuzkiey i iey sprzymierzeńcom tego wszystkiego, co Anglia wczasie tey woyny na nich zdobyła. Pełnomocnicy ci maią w przeciągu dnia iednego żądać na to odpowiedzi. — Dyrektoryat wykonawczy stanowi oprocz tego, iż gdy lord Malmesbury oświadczy, że nie ma dostateczney mocy do podpisania takowey podstawy, którą ustawy i traktaty, obliguiące rzeczpospolitą, koniecznie potrzebną czynią, lub gdy w przepisanym czasie nie da odpowiedzi, ma się we 24 godzin do swego dworu po dostateczne pełnomocnictwo udać."

Nazwisko *armii Niemieckiey*, w którey połączone są obydwie armie nad Renem, bardzo tu iest za ważne uważane, i zdaie się że nie bez przyczyny tym armiom iest nadane. Jeżeli woyna będzie daley prowadzona, to republikanizowanie w Niemczech może się daleko rozszerzyć i wielkie skutki za sobą pociągnąć. Francuzkie armie są teraz bardzo mocne i straszne. Dyrektoryat przez rewolucyą d. 4 września nabył nowey siły; ciało prawodawcze dąży teraz do iednego znim celu. Konstytucyyne władze muszą teraz iść za przepisami rządu do uratowania oyczyzny. Urodzay iest u nas bardzo wielki tego roku, będą tedy mogły bydź podatki wybrane.

W Dunkierce został z rozkazu dyrektoryatu Amerykański konsul aresztowany.

ponieważ w złapanych pod Kale zatopionych kuryerow Angielskich papierach iest i on w mieszany.

Na korwecie la Vaillante, która skazanych na wyprowadzenie na brzegi Afryki do Senegalii ma zawieść, znayduie się wiele naczeń rolniczych. Przy uyściu rzeki Senegal leży Francuzka twierdza St. Louis i prowincya, która się na 200 mil rozciąga.

Jenerał Bernadotte poiechał nazad do Włoch. — Dla przyspieszenia pokoiu, nasi kommendanci i agenci maią rozkaz od rządu nie czynienia zadney przeszkody rewolucyynym proiektom nad Renem.

W południowych departamentach, zdaie się, że iuż spokoyność przywrócona. Uzbroieni ludzie pod tak nazwanym S. Krzysztofem rozeszli się, i jenerał Kellermann powrocił do Chambery nazad.

*Z Londynu d. 29. Września.*

Kuryer Vick, który miał depesze do odnowienia zerwanych negocyacyy w Lill zawieść, powrocił bez niczego z Kale nazad. Po przybyciu tam iego, zaprowadzono go do municypalności, która odebrawszy od niego przeznaczone do Paryża depesze, przyrzekła ich sama tam odesłać; on zaś sam iako niemaiący Francuzkiego paszportu musiał nazad do Londynu wrócić, i ledwie za te depesze Francuzką gazetę z sobą przywiozł. Jeżeli z tego przyięcia mamy sądzić o odpowiedzi na te depesze, to nie można sobie zadnych dobrych widokow względem tak długo oczekiwanego pokoiu obiecywać. Opozycyyne tuteysze pisma mowią: Zawiezione przez kuryera Vick do Kale depesze, zostały zaraz do Lill odesłane, i Francuzcy pełnomocnicy, którzy się tam ieszcze znayduią, mieli odpowiedzieć, że przyszłe negocyacye mogą tylko bydź na tey zasadzie otwarte, ieżeli Anglia wszystkie swoie zdobycze nazad odda. Złą tedy odpowiedzią powrócił kuryer Vick nazad, i stosownie do niey wyda nasz dwor iutro albo w poniedziałek swoią deklaracyą o zerwaniu negocyacyy pokoiu. Przytoczynie powyzsze, że do Lill wysłano depesze, iest tu od wielu powątpiwane. Wszystkie widoki zmierzaią do woyny, ztym wszystkim ieszcze nie traciemy nadziei, iż mogą bydź negocyacye odnowione; zostały one przerwane, gdy się iuż poniekąd porozumiewano; Ah! bodayżebyśmy się nie mylili.

We wtorek odpłynęła kupiecka flotta na Baltyckie morze z portu Leith pod okryciem woienney szalupy Termagant. Na ostatniey kupieckiey flocie z północnego morza, przybyła tu iakaś osoba, która od Imperatora Rossyyskiego znaczne podarunki dla lorda Grenwille, P. Pitta i innych członkow rządu Angielskiego przywiozła.

Admirał St. Vincent nie był kontent z oszacowaney wartości zdobytych d. 14. lutego na Hiszpanach woiennych okrętow; dla tego za przybyciem ich tu będą na nowo w naszym arsenale szacowane.

Wiadomo że miasto London 100,000 f. szt. na ostatnią pożyczkę podpisało. Na zgromadzeniu tayney rady miasta zdawano rapport o tey pożyczce, i wielu było zatym, żeby tę pożyczkę chociaż ze stratą przedać, ponieważ większa ztąd dla miasta szkoda wypadnie. To sprawiło, że akcye tey pożyczki ze stratą 17 procentow przedawane są, i piszący się właśnie tyle tracą ile sobie zarobić zakładali; po-

nieważ 3 procentowe papiery były im po 57 za sto rachowane.

Sąd na umarłych wydał wyrok na fałszerza bauknotow Francuza Gallet, który się sam obiesił, że na rozstayney drodze będzie pochowany i pal będzie nad iego grobem wbity.

Przy Gibraltar między forpocztami naszego garnizonu i forpocztami Hiszpańckiego obozu przy S. Rochu przyszło niedawno do żwawey utarczki, w którey wiele ludzi życia postradało. Z Hiszpańskiego obozu niektóre woyska pomaszerowały do Kadyx.

Z powodu wiele cyrkuluiących fałszywych Hiszpańskich dollarow, oznaymił bank, iż zamiast dollarow będzie nowa złota moneta bita; ta moneta będzie w wartości 7 szelągow (14 zł. pol.)

Uważano w meteorologicznych dziennikach, iż po okazaniu się iakiey kommety, zawsze na naszym półkręgu było mokre i odmienne powietrze, co iest oczywistem dowodem iak wielki podobne znaki do planet wpływ maią.

Z Kancelaryi woienney wyszedł rozkaz, aby dokładny rachunek wszystkich znayduiacych się w królestwie woysk był przysłany

Admirał Gell, który przyprowadził bogaty Hiszpański St. Jago okręt, stawia sobie z przypadłey na niego części wspaniały pałac.

Zgromadzenie parlamentu, które do 5 października odroczone zostało, iest w wyższłey d. 27. t. m. odezwie królewskiey na d. 2. listopada oznaczone, i podług wyrazu tey odezwy ma o ważnych okolicznościach radzić.

Cała zbroyna siła w Irlandyi ma teraz bydź do 165,000 ludzi doprowadzona. — Do Gibraltaru posyłaią wiele woiennych i okrętowych potrzeb. — Kontra admirał Nelson iest od krola rycerzem orderu Bath pasowany. — Dla Ameryańskich stanow wiele z Anglii broni posyłaią. — Papiery stoią dziś 48¾.

*Z Bonn d. 28. Września.*

Odezwa elektora Kolońskiego do swych poddanych wielki tu i w całym kraiu skutek sprawiła. Wiele mieszkańcow, którzy nie należeli do mieszczań i do cechow, iako to dworscy i rządowi konsyliarze, kandydaci prawa &c. zapisuią się teraz do cechow, aby resztą mieszczan tym z ręczniey kierować mogli. Dla tego oddalono zaraz wiele członkow od rządu, którzy inaczey od swych kollegow myśleli i kilka osob aresztowano, które iednak musiały bydź natychmiast wypuszczone. Mieszczanie tuteysi i opactwo podali Francuzom mocne przeciw wszystkim tym nowościom przełożenie; lecz mimo tego wystawiono ieszcze przedwczorem na placu Münster drzewo wolności.

*Z Gratz d. 13. Października.*

Podług wiadomości z Udine d. 4 t. m. obustronni pełnomocnicy w naylepszey tam harmonii zostawali, i zdaie się iż tylko na powrot kuryera z Paryża oczekuią. D. 3 był u hrabiego Kobentzel wielki obiad, na którym się Buonaparte, iego żona i wielu z Francuzkiego jeneralnego sztabu znaydowało. D. 4 z okazyi imienin Cesarza Jmć margrabia de Gallo dawał wspaniały obiad, na którym się wszyscy powyżsi goście znaydowali.

*Z Konstantynopolu d. 10. Września.*

Alo basza rządca Natolii, na którym polegały nadzie rządu, iż z niszczy butowni-

kow Romelii, w pierwszey wydaney potyczce, znaczną odniosł stratę; lecz upewniaią iż zemscił się przez otrzymanie zupełnego nad niemi zwycięztwa. Akibasza złożony z urzędu, zato, że od tych buntownikow został pobitym, przybył do Stancho mieysca swoiego wygnania, i tam ściśle iest trzymany, z nikim się widywać nie może.

Kawaler Foskari dawnieyszy ambassador Wenecki wyiechał d. 1 t. m. lądem do Wenecyi

*Z Heidelbergu 4. Października.*

Donoszą z Ulm pod dniem 28 września że tam żądano 40 statkow dla nie bawnego przewiezienia armii Kondeusza do Günzburg.

Piszą z Inspruka, iż tam dnia 28 września w wieczor rozeszła się pogłoska o podpisanym w Udinie pokoiu. Od dnia 24 do 28 Adiga tak nagle wezbrała, iż kuryerowie z Włoch przeprawić się nie mogli.

Kwatera głowna Arcy Xcia Karola iest zawsze w Schwetzingen, lecz mowią że w krotce do Manheimu przeniesioną będzie. Podrożni wiary godni zlewego brzeguRenu przybywaiący upewniaią, że hrabstwo Falkenstein, które od podpisania przedugodnych punktow pokoiu w Leoben szanowane i oszczędzane od Francuzow było, doświadcza teraz tegoz samego losu co i inne podbite kraie; rownie tam iak gdzieindziey wymagaią kontrybucyi, czynią rekwizycye. Dodaią nawet, iz kommendant w Durheim dnia 1go t. m. oświadczył, że stosownie do odebranych z Paryża rozkazow, wszelka z prawym brzegiem Renu kommunikacya od tego momentu będzie przeciętą, i dla tego poczta Cesarska niebierze iuz listow do Dwomostow; z tym większą zaś niecierpliwością pragniemy się dowiedzieć, czy rozkaż ten całą graniczną przez Francuzow zaiętą obeymuie lenią, gdyz to zdawałoby się oznaczać bliskie zerwenie zawieszenia broni.

*Z Medyolanu d. 26. Września.*

Negocyacye względem pokoiu częścią w Udinie, częścią w Pass rano odbywaią się daley, i zdaie się iż pożądany przyniosą skutek. Francuzi iednakowoz w przygotowaniach woiennych, ktore czynią z nadzwyczayną pracuią usilnością; opatruią w żywność wszelkiego gatunku fortece Palmanowa, Osopo, Pontanaba i Mantuę. Jenerał Buonaparte wielki szpital woienny w Wenecyi w mieyscu obronnym S. Grzegorza większego założyć kazał. Się zbroyną Francuzką, nie licząc w to Cysalpińskich Liguryiskich i 10,000 pomocnych Piemontckich woysk do 80,000 ludzi rachuią. Jenerał Berthier który tędy przed 5 dniami przeieżdzał, poiechał na rewią dnia wczorayszego przez jenerała Piemontckiego Colli na rowninach Buffalora i Turbigo wdłuż rzeki Tessyny z tych 10,000 ludzi odbywaney: ci dway jenerałowie udali się potym do Nowarry gdzie nie przestaią biegać kuryerowie. Ostatnie wiadomości z kwatery głowney upewniaią, iz zawieszenie broni do dnia 1go października przedłuzone zostało dla oczekiwania powrotu z Wiednia jenerała Meerfeld, który podług nie ktorych dziennikow powiosł Cesarzowi następuiące *ultimatum:* 1. Ren będzie granicą między Francyą i Niemcami. 2. Alpy Norycskie i Juliusza, Tyrol i lenie Gryzonow będą granicami rzeczypospolitey Cysalpinskiey. 3 Cesarz powroci Istryą i Dalmacyą, a odbierze wynadgrodzenie w Niemczech.

# DODATEK

## DO Nru. 85.

# GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 22. PAŹDZIERNIKA 1797.

*Z Udine d. 25. Września*

Jenerał Clarke ma d. 26 lub 27 do Paryża wyiechać; zapewne za powrotem jenerała Meerfeld. Tym czasem Austryacy tną drzewa i robią szańce nad rzeką Isonzo więcey iak na 100 sażni począwszy od mostu; mowią iż więcey iak 5000 ludzi tą pracą iest zatrudnionych. Francuzi z swey strony w Palmanowa iak naymocniey fortyfikuią i na około chcą wszystko odsłonić; dla tego wsie Polmada, San Lorennzo i Sotto Selwa, znayduiące się w tey okolicy, maią bydź rozebrane. Jenerał Calvin kommenderuiacy w Palma nakazał iuż dzis rozbieranie ich; ale spodziewaią że będzie zawieszone, ponieważ zawieszenie na 20 dni przedłużone zostało. My wolelibyśmy woynę iak takie zawieszenie broni, bo nad zwyczayny koszt, którego Francuzi co dzień wymagaią wynosi do 10,000 czerw. zł.

Jenerał Meerfeld powrocił tey nocy z Wiednia. Rano mieli pełnomocnicy Cesarscy długą konferencyą z jenerałem Buonaparte, poczym wyprawił kuryera do Paryża.

*Z Bruxellii d. 30 Września.*

Duchowni tuteysi przekonali się nakoniec o potrzebie posłuszeństwa prawom rzeczypospolitey, i na zgromadzeniu swym przed dwoma dniami iednomyślnie się prawie zgodzili, na wykonanie wiadomey przysięgi republikanckiey.

Przygotowania do woyny coraz są znacznieysze. Wiele świeżego woyska z dawnych departamentow Francyi oczekuiemy: niektore także oddziały zarmii północney do woyska Sambry i Mozy przyłącza się.

*Z Hagi d. 7. Października.*

Ostatnie wiadomości z Paryża donoszą, iż co dzień oczekuią odpowiedzi na podane Cesarzowi ultimatum. Tu zapewniaią, że to ultimatum takie iest, iż ciężko żeby go Cesarz mogł przyiąć.

Hollenderskie woyska, które z flotty

w Texel wysadzono maszeruią iuż nazimowe leże do przeznaczonych dla siebie na garnizon mieysc. — Wczoray wyszły z tąd niektóre Francuzkie woyska do główney kwatery jenerała Beurnonville.

Na propozycyą reprezentanta Geevers w konwencyi, oczekuiemy w krotce ponowienia rozkazu oddalenia z naszego kraiu Francuzkich emigrantow, ktorych tu od nieiakiego czasu znacznie przybyło. Niektóre podeyrzane osoby są także aresztowane.

Jenerał Beurnonville wydał z Utrecht pod d. 28 września odezwę do swey armii, w którey między innym co następuie przytacza: "Żołnierze! W krotce dacie nowe dowody iednostayney odwagi republikanckich woysk. Już wasi bracia broni od armii Sambry i Mozy oczekuią na rozkazy do pośpieszenia do nowych zwycięztw. Wy będziecie zapewne, iakeście dawniey czynili, tę nową sławę z niemi dzielić, i okażecie, iż między Francuzkim żołnierzem nie ma inney zazdrości iak walczyć i zwyciężyć. Niech żyie rzeczpospolita! Nienawiść royalismu! Nienawiść anarchii!„ Oprocz prowincyy Hollandyi, Gröningen i Nimegu wszystkie prowincye zadosyć uczyniły iuż względem zaległości 60 mill: i 40 mill: pożyczki, tak że iuż nie dostaną exekucyi. W dopiero rzeczonych prowincyach będzie na zapłacenie tey zaległości 80ty grosz postanowiony.

W konwencyi proponowano do wszystkich głosuiących urzędow wydanie odezwy, aby w 4 niedzielach podały przyczyny dla czego ostatni plan konstytucyi odrzuciły, a koim iba dopiero tę rzecz roztrząsnie. — Dla mieszkancow rzeczypospolitey Batawskiey będzie nowa księga ustaw kryminalnych i cywilnych zrobiona.

Z Barcelony donoszą, iż ministeryum Angielskie bardzo iest niekontente, że w Gibraltarze tak się ostro z neutralnemi okrętami obchodzono. Wielu sędziow z tego powodu oddalono, i resztę będących tam ieszcze neutralnych okrętow wolno puszczono. Mamy nadzieię, że odtąd Angielscy korsarze lepiey będą neutralną banderę szanować.

*Z Bruxellii d. 5. Października.*

W Leodyum bardzo wiele tych osob aresztowano, ktòre iako emigranty przyłączonych departamentow uważane były, i mimo ustawy d. 5 września, ktòra im z kraiu ustąpić kazała, tam się bawili. Liczba tą ustawą przymuszonych do wyyścia z kraiu osob, wynosi do 6000 familiy, a naywięcey bogatych.

Wszystkie nad Renem Francuzkie wòyska są w poruszeniu i postępuią na przod. Te, które się były od Ehrenbreistein oddaliły, zbliżaią się znowu do tey fortecy. Jenerał Angereau był wczoray w Luxemburgu oczekiwany. Ten jenerał ma względem Niemiec tak obszerną moc mieć, iak Buonaparte względem Włoch. Nieustannie przechodzą tędy woyska z wewnątrz kraiu nad Ren, i nad zwyczay wielkie transporty ammunicyi, żywności &c. tam prowadzą.

*Z Madrytu d. 22. Września.*

W krotce oczekuiemy tu Papiezkiey bulli, ktòra ma bydź postanowione: 1. Że od tąd w każdym mieście Hiszpańskim tylko ieden klasztor ma się znaydować; 2. że nikt nie może profeſsyi czynić, poki do 24 lat nie doydzie; 3 że mnichy nie maią z klasztorow wychodzić tylko z kazaniem, dla stu-

chania spowiedzi, i że iedynie do biskupow będą należeć; 4 że liczba mnichow w każdym klasztorze ma bydź ustanowiona; 5 że intraty każdego klasztoru maią bydź oznaczone, a reszta dobr do dyspozycyi króla należeć; 6 że mnichy obowiązane są uczyć się umieiętności, sztuk lub rzemiosła.

*Z Koblentz d. 29. Września.*

Dnia dzisieyszego stosownie do wyroku, kommissyi poszródkowey regencya Elektora i magistrat naszego miasta złożone zostały; mieysce pierwszey przez dwoch dawnieyszych konsyliarzow i dwoch adwokatow, mieysce zaś magistratu przez municypalność, którey członki nie są ieszcze mianowane, zastąpione będzie. Mimo położonego na duchowne dobra sekwestru, zaczęto iuż około Mozelli sprzedawać dochod z dziesięcin i winnić do tego stanu należących, lecz sprzedarz ta zawieszoną iest od czasu, iak administracya obywatelowi Holz odiętą została.

Powaga przyiacioł rewolucyi co dzień się powiększa. Dyrektoryat wydał do jeneralności Francuzkiey rozkazy aby ią iak naydzielniey wspierała. Ci, którzyby się temu siłą sprzeciwiali będą na wyprowadzenie skazani i ich maiątek skonfiskowany.

*Z Lizbony d. 10. Września.*

D. 4 t.m. przybył tu Angielski pakebot; za nim przybyły d. 5 1 fregata i 2 inne woienne statki, które tuteyszemu Angielskiemu posłowi P. Walpole depesze z Londynu przywiozły. Ten oddał ich zaraz naszemu pierwszemu ministrowi Pinto. Pierwszemu zalecono w tych depeszach nakłonienie Portugalskiego dworu do oświadczenia, że zawarty niedawno traktat pokoiu przez kawalera d'Aranjo między Portugalią i rzeplitą Francuzką za niebyły uznaie, i poparcia tych przełożeń naysrozszemi grozbami. P. Pinto widział się bydź przez to zniewolony do wysłania natychmiast Portugalskiego kutra do Londynu, a kuryera do Paryza z oświadczeniem będącym tam ministrom, iż zawarty niedawno traktat przez P. D'Aranjo zupełnie od Naywiernieyszey Królowey Jmci naganiony i odrzucony został, i że nadał żadnych skutkow mieć nie będzie.

Wczoray popłynęły 3 liniowe okręty Angielskie, które dawniey od flotty lorda St. Vincent odłączone zostały do Anglii nazad. Pod ich eskortą znaydowały się 4 Hiszpańskie okręty, które wspomniony admirał d. 14 lutego zabrał.

*Z Kadyx d. 15. Września.*

Z ukontentowaniem możemy donieść, że nasz port pod pewnemi warunkami za neutralny ogłoszony będzie. Ta szczęśliwa okoliczność pomnoży bardzo interessa handlowe tego miasta, i wynadgrodzi to wszystko cośmy przez długą blokadę ucierpieli.

*Z Medyolanu d. 26. Września.*

Rzeczpospolita Cysalpińska odkryła także mowi ieden z naszych dziennikow Włoskich plan kontra rewolucyi u iednego Xiędza; duchowny ten wydał, iż go odebrał od jenerała Kreutz, który pięćdziesiąt iego kopii rozesłał do pierwszych w Medyolanie familii. Z powodu tego wyznania jenerał Kreutz aresztowanym został w Placencyi, i ma bydź sądzony od rady woienney dywizyi Lombardzkiey.

Tenże sam dziennik mowi, iż na iezioroze Como pokazał się indzinier Austryacki dla zobaczenia położenia i siły go bro-

biącey, strzelcy na gorach spostrzegłszy barkę w którey on był, więcey dwudziestu wystrzałow z fuzyi wymierzaią do niego; lecz go niedosiągnąwszy, indzinier uchodzi. Pleban słyszący odgłos wystrzałow, każe bić w bęben w parafii swoiey na naywyżey położoney gorze: więcey iak sto parafii żbroyuych zbiegło się natychmiast dla od pędzenia nieprzyiaciela, który zniknął, i nie zechce zapewne powracać więcey na iezioro Como Wszyscy plebani dodaie tenże dziennik są patryoci, a wszyscy mieszkancy żołnierze.

*Z Frankfurtu d, 4. Października.*

Dowiaduiemy się z Kolonii pod dniem 29 września, że tam nowa magistratura mianowała kommifsyą z trzech adwokatow, trzech kupcow i trzech rzemieslnikow złożoną, która ma ułozyć plan reformy trybunałow sprawiedliwości. Samych tylko sędziow pokoiu iak powiadaią, mieć będziemy, a od wyroku tych, do zwyż rzeczoney tylko kommifsyi appellować będzie można.

Piszą z Koblentz pod dniem 1tego miesiąca, iż osoby mianowane na skład regencyi i municypalności nie przyięły tych urzędow, wyiąwszy iednego Hinden organistę dworskiego i klubistę. Dwiema sekretarzami głownemi są Gherard i Baury.

Głowna kwatera jenerała Goulu kommenderuiącego obleżeniem Ehrenbreitsteinu z dnia 1go na 2gi t. m. miała bydź przeniesioną z Ems do Arenhberg, gdzie oboz od 10,000 ludzi założony będzie. — Podług listow z Uckerad kommendanci rożnych kantonow pod kommendą jenerała Grenier będący, odebrali rozkaz aby byli gotowi do obozowania dnia 6 w okolicy miasta tego. Mówia, iż około tegoż czasu ma bydź także założony oboz od strony Giesen. Miasto Limbourg odebrało rozkaz dostawienia w krotkim bardzo czasie 18 tysięcy racyi chleba i innych rzeczy.

Donoszą z Wiednia pod dniem 27 wrzesnia, że wszystkie czwarte batalliony, ktore kompletowano w Czechach, odebrały rozkaz udania się ku Renowi, że wszystkie z Węgier idące woyska odsyłane są do armii Włoskiey. Woyska rezerwowe posuną się także, i rozłożone zostaną w okolicach miasta tuteyszego.

## DONIESIENIA.

Przez oberamt J. C. K. Mci dobr kameralnych Bodzęcki ninieyszemi każdemu do wiadomości podaie się, iż cała propinacya gorzałczana w panstwie kameralnym Mirow w Radomskim cykule sytuowanym, na połtora roku to iest od 24 Xbra 1797 do 23 czerwca 1799 przez publiczną licytacyą w dzień 15 nowembra o godzinie 9 z rana w Mirowskiey kancellaryi prefekturskiey zaarędowana będzie.

Aręda ta wywołana będzie przy licytacyi cum præcio fisci na całe połtora roku zło: pol 15,241 groszy $4\frac{1}{2}$.

Maiący chęć arędowania takową propinacyą o obrębach kontraktowych, czy to w oberamcie Bodzeckim, czyli w prefekturze Mirowskiey obszernie dowiedzieć się może chociaż i przed licytacyą, każdy zaś licytant na wzwyż wyznaczony termin z potrzebnym vadium invituie się.

Z C. K. Oberamtu kameralnego Bodzęckiego, d. 27 septembra 1797.

Z strony C. K. pełnomocney nadworney kommifsyi Galicyi zachodniey. Skład celny pospolity, czyli komora celna w radomiu zniesiona w Opocznie provisorie w skład głowny celny zamieniona.

Ponieważ stosownie do dekretu nadwornego dyrektoryalnego dd. 7 m. curentis skład celny pospolity, czyli komora celna w Radomiu skafsowana, rownie zaś w Opocznie provisorie na skład głowny celny wyniesiona została; takowa przeto odmiana ninieyszym ku powszechney podaie się wiadomości. W Krakowie dnia 25 września 1797.

*Paweł Baron a Martini.*